

Laukaan kävelyn- ja pyöräilyn edistämishjelma

Tekninen lautakunta 14.03.2023 § 31

Valmistelija: yhdyskuntatekniikan päällikkö Jan Viilos p. 040 5835 320 ja vs. vapaa-aikajohtaja Satu Rautiainen p. 040 7641 896.

Pitkän henkilöautoistumisen kauden jälkeen kävely ja pyöräiliikenne ovat uudelleen vakiintuneet merkittäväksi osaksi liikennejärjestelmiä. Erityisesti parin viimeisen vuosikymmenen aikana kävelyn ja pyöräilyn merkitys on kasvanut. Ilmastokriisi, biodiversiteettikriisi (biologisen elämän monimuotoisuuskriisi), terveyshuollon kustannusten kasvaminen ja väestön ikääntyminen ovat pakottaneet muuttamaan liikennejärjestelmiä kaikkialla kestävämpään suuntaan. Lisäksi kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmalla on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulma.

Toimintaympäristön muutos on luonut tarpeen kuntatasoisten toimenpiteiden toteuttamiselle. Tämän vuoksi Laukaan kunta haki Traficomilta valtion avustusta vuodelle 2022 Laukaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman tekoon. Traficomilta saatiin avustusta edistämishjelman tekoon 22 500 euroa ja omavastuuosuuden ollessa 7 500 euroa.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma kokoaa yhteen kävelyn ja pyöräilyn edistämistoimet, niin infran, palveluiden, viestinnän kuin seurannan osalta. Edistämishjelman tarkoitus on parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita, turvallisuutta ja houkuttelevuutta. Työn toteutus kokosi yhteen olennaiset poikkihallinnolliset sidosryhmät ja sitoutti ne ohjelmassa määriteltyihin toimenpiteisiin sekä pyrki kehittämään niiden välistä yhteistyötä.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman pohjaksi teetettiin vuonna 2021 tarveselvitys, jonka osana oli asukaskysely olemassa olevien olosuhteiden nykytilasta. Osana edistämishjelmaa järjestettiin kaksi työpajaa, johon kutsuttiin kunnan asiantuntijoita, sidosryhmien edustajia sekä kunnan asukkaita.

Konsulttina työssä on toiminut Sweco ja projektipäällikkönä Petteri Nisula. Hänen lisäksi Swecolta on ollut mukana kestävän liikkumisen asiantuntijat Eeropekka Lehtinen, Liisa Mustonen, Mikko Raninen sekä maastopyöräilyn asiantuntija Kimmo Vähäjäylkkä. Kunnan puolesta ohjausryhmän toiminnassa on ollut mukana edustajat vapaa-aikapalveluista, teknisestä palveluista, maankäytöstä ja viestinnästä.

Edistämishjelma on kävelyn ja pyöräiliikenteen kehittämistyön selkäranka Laukaassa. Ohjelmassa on esitetty viiden vuoden tavoitteet, mittarit, toimenpidesuunnitelmat sekä seurantaohjelma.

Laukaan kunnan kävelyn ja pyöräilyn visio vuoteen 2030

- Laukaa kehittää kävelyä ja pyöräilyä edistääkseen asukkaiden kestäväää arkea
- SOTE-uudistuksen myötä edistämistyö on tärkeässä roolissa ennaltaehkäisevässä terveystyössä ja hyvinvoinnin lisäämisessä
- liikennetarkaisut ja väylien kunnossapito tukevat myös visioita
- peruspalvelut ovat taajamissa kävelymatkan päässä ja haja-asutusalueelta on turvalliset pyöräreitit taajamiin
- esteettömyys on huomioitu ja palvelee kunnan asukkaita ja kunnassa vierailevia
- lasten ympärivuotiseen kävelyn ja pyöräilyyn kiinnitetään huomioita liikenneympäristön suunnittelussa ja kunnossapidossa
- kävely- ja pyöräily on osa julkisen liikenteen matkaketjua
- Laukaa viestii aktiivisesti kävelyn ja pyöräilyn eduista
- kunta kehittää arkiliikkumisen mahdollisuuksia
- yritysalueille on hyvän kävely- ja pyöräily-yhteydet
- kunta tukee omien työntekijöiden aktiivista liikkumista ja kannustaa sekä tukee kunnan yrityksiä laatimaan kestävän liikkumisen suunnitelmia henkilöstölleen

Laukaan kunnan kävelyn ja pyöräilyn tavoitteet 2030

- kävelyn ja pyöräilyn tulee olla sujuvaa ja turvallista
 - o sujuvuus ja turvallisuus syntyvät jatkuvista, selkeistä opasteista ja laadukkaista reiteistä
 - o kaiken ikäisillä ja kuntoisilla on mahdollisuus liikkua omatoimisesti ja kestävästi ympäri vuoden.
- kävely ja pyöräily ovat Laukaassa kunnan vetovoimatekijä
 - o hyvillä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteilla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja yritysten elinvoimaisuutta.
 - o arkimatkat on helppo hoitaa kävellen tai pyöräillen
- kävelyn ja pyöräilyyn liittyvä viestintä on vakiintunut osa kunnan viestintätyötä
 - o kunta kehittää määrätietoisesti kävelyn ja pyöräilyyn liittyvää viestintää yhdessä sidosryhmien kanssa ja viestinnässä huomioidaan harrastepyöräily
 - o kunnan internetsivuilta löytyy aina ajantasaisin tieto kävely ja pyöräilyreiteistä, olosuhteista ja tapahtumista
- kävelyllä ja pyöräilyllä on tärkeä rooli myös vapaa-ajan harrastus- ja virkistytymistoiminnassa
 - o arkiliikkumisen lisäksi kävelyä ja pyöräilyä kehitetään virkistytymismuotona.
 - o kehitystyössä kävely ja pyöräily yhdistetään entistä tiiviimmin Laukaan kunnan monipuoliseen ja puhtaaseen luontoon
 - o jokaisella kuntalaisella on helppo pääsy virkistysreiteille

Esittelijä	Tekninen johtaja Janne Laiho
Päätösehdotus	Teknisen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle, että Laukaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma hyväksytään.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 27.03.2023 § 62

Asia on myös käsitelty sivistyslautakunnan kokouksessa 14.3.2023 § 35 ja lautakunta on päättänyt esittää ohjelman hyväksymistä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 24.04.2023 § 10
40/00.04.01/2023

Päätös	Kunnanhallituksen esitys hyväksyttiin.
--------	--